

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

26 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache,

judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti, Petru Moraru, Nadejda Toma,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Cătălin Scutelnic, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2015, în cauza penală în privința lui

Tozlovan Nina Ștefan,

născută la 01 aprilie 1955, originară și domiciliată în s. Negrești, r-nul Strășeni.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 07 mai 2014 - până la 22 mai 2015 (instanța de fond);*
- 2. de la 15 iunie 2015 - până la 25 septembrie 2015 (instanța de apel);*
- 3. de la 25 noiembrie 2015 – până la 26 aprilie 2016 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹⁾ Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 22 mai 2015, procesul penal în privința lui Tozlovan Nina în baza art. 312 alin. (1) Cod penal, a fost încetat, din motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Tozlovan Nina, în cadrul urmăririi penale pe cauza penală nr. 20100330136, intentată la 30.04.2010 în baza art. 310 alin. (1) Cod penal, la data de 18 iunie 2010, fiind citată, s-a prezentat la ofițerul de urmărire penală al IP Strășeni, Busuioc M., unde, a fost preîntâmpinată despre răspundere penală pentru prezentarea cu bună știință a declarațiilor mincinoase, conform art. 312 Cod penal.

În cadrul audierii în calitate de martor, Tozlovan N. a declarat că din decembrie 2007 activează la primăria Negrești în calitate de specialist pentru

reglementarea proprietății funciare. Totodată, a comunicat că la data de 03 decembrie 2008 a fost petrecută ședința membrilor organizației sindicale a angajaților din primăria Negrești, la care au participat 8 membri, care sunt incluși în procesul-verbal al ședinței, care au și semnat procesul-verbal, unde a fost aleasă în calitate de președinte al Comitetului sindical - Beschieri Anastasia. La ședința nominalizată nu au participat: Munteanu Tatiana și Cobohmotenco Elena.

Ulterior, în cadrul urmăririi penale, fiind audiată în calitate de martor la 27.01.2011 și suplimentar la 15.10.2013, Tozlovan N. și-a schimbat declarațiile sale depuse anterior, indicând cu certitudine că, la 03 decembrie 2008, în cadrul primăriei Negrești nu a avut loc ședința membrilor organizației sindicale. Primarul s. Negrești, Panainte Zinaida, a chemat-o în biroul său de serviciu, unde a impus-o să semneze un proces-verbal al ședinței membrilor organizației sindicale, potrivit căruia s-a decis că în locul președintelui al Comitetului sindical Munteanu T. a fost aleasă Beschieri A.

3. Sentința nominalizată a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de condamnare a inculpatei la amendă în mărime de 300 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și de răspundere pe un termen de 2 ani. Apelantul a invocat că sentința este ilegală, din motiv că contrar prevederilor art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, instanța a încetat procesul penal. Infrațiunea comisă de inculpată este una formală, care se consideră consumată din momentul realizării integrale a acțiunii de prezentare a declarației mincinoase de către martor. Astfel, acțiunile ilegale ale lui Tozlovan N. au avut loc la 27.01.2011 și 15.10.2013, prin urmare acestea reprezintă conținuturi constitutive infracționale diferite, iar instanța greșit le-a apreciat, neîntemeiat calificând ca fiind o singură infracțiune. Acestea fiind două fapte prejudiciabile, care au fost comise în zile diferite, fiind determinate de pretexte și motive diferite, iar la data adoptării sentinței termenul de prescripție tragerii la răspundere penală nu a intervenit, ceea ce nu a fost luat în considerație de către instanță.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2015, a fost respins, ca nefondat apelul declarat de procuror.

5. Instanța de apel a constatat că concluziile instanței de fond cu privire la încetarea procesului penal în legătură cu intervenirea termenului de

prescripție sunt întemeiate.

Astfel, potrivit art. 332 alin.(1), (5) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vre-unul din temeiurile prevăzute în art. 275 pct.4)-9), precum și în cazurile prevăzute în art. 53-60 Cod penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă. În conformitate cu prevederile art. 275 pct. 4) CPP, urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată și va fi încetată în cazurile în care a intervenit termenul de prescripție sau amnistie.

Art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal stipulează că, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare.

Infracțiunea prevăzută la art. 312 alin. (1) Cod penal de care este învinuită inculpata prevede pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 300 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 2 ani, în toate cazurile cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 2 ani, care potrivit art.16 Cod penal se atribuie categoriei infracțiunilor ușoare.

Potrivit învinuirii înaintate lui Tozlovan N., aceasta a săvârșit infracțiunea la 18 iunie 2010, care a fost descoperită la 27.01.2011. Data începerii curgerii termenului de prescripție este ziua săvârșirii infracțiunii. Infracțiunea prevăzută la art. 312 Cod penal nu este o infracțiune continuă și calculul termenului de prescripție începe de la 18.06.2010.

Din ziua comiterii infracțiunii au expirat mai mult de 2 ani, astfel, instanța de fond corect a încetat procesul penal, deoarece în speță au fost stabilite condițiile care au servit temei pentru liberarea de răspundere penală.

6. Împotriva deciziei nominalizate a declarat recurs ordinar procurorul, care invocînd prevederile art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală solicită, casarea acesteia și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată.

Consideră că instanța la examinarea cauzei nu a intrat în esență și a pronunțat o soluție neclară, depășind limitele prevăzute la art. 325 CPP.

Potrivit rechizitoriului, inculpatei i-a fost incriminată săvârșirea faptelor la data de 27.01.2011 și 15.11.2013, moment în care Tozlovan N. a fost audiată în calitate de martor în cauza penală nr. 2010330136, unde a depus declarații

false.

În același sens, instanțele au constatat că inculpata este vinovată de săvârșirea infracțiunii incriminate, constatând și descriind fapta infracțională conform actului de învinuire, însă, contrar lor, în motivarea soluției invocă data comiterii infracțiunii 18.06.2010, dată la care Tozlovan N. a fost audiată pentru prima dată de către organul de urmărire penală.

Prin urmare, instanța a reținut că de la data comiterii infracțiunii prevăzute de art. 312 alin. (1) Cod penal, adică din data de 18.06.2010, deja a expirat 2 ani, fapt care înlătură tragerea la răspundere penală. Însă din cele constatate de instanța de judecată rezultă că, Tozlovan N., fiind audiată în calitate de martor a depus declarații mincinoase la data de 18.06.2010, în pofida faptului că probele acumulate și examinate în ședința de judecată dovedesc că anume declarațiile date de către ea la 27.01.2011 și 15.11.2013 sunt false, dar nicidecum cele menționate de către instanță.

Această concluzie a instanței este una greșită, deoarece în cadrul ședinței de judecată vinovăția inculpatei potrivit învinuirii aduse pe deplin a fost dovedită.

7. Referință asupra recursului ordinar declarat de procuror a depus inculpata Tozlovan N., care a solicitat respingerea cererii de recurs, ca fiind nefondată, cu menținerea hotărârii contestate.

8. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi respins din următoarele considerente.

Potrivit textului recursului, recurentul invocă temei de casare a deciziei instanței de apel art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile în care hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

Analizând textul deciziei recurate Colegiul constată că, motivele invocate de recurent nu sînt aplicabile din punct de vedere al prezenței erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Conform prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor atacate pe

baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel, sau cercetează suplimentar probele administrate în instanța de fond și este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Lecturînd textul deciziei contestate, Colegiul penal relevă că, instanța de apel, ținînd cont de prevederile art. 414 Cod de procedură penală, judecînd cauza în fapt și în drept, s-a pronunțat asupra circumstanțelor săvîrșirii infracțiunii prevăzute de art. 312 alin. (1) Cod penal, cu indicarea locului, timpului, modului săvîrșirii acesteia, a formei și gradului de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii și, respectiv, încadrarea juridică a acțiunilor săvîrșite de inculpată.

Colegiul penal reține, că instanța de apel, verificînd probele administrate legal de către organul de urmărire penală, cu respectarea prevederilor art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel corect ajungînd la concluzia cu privire la vinovăția lui Tozlovan N. în comiterea infracțiunii imputate, iar din motiv că a intervenit termenul de prescripție, procesul penal a fost încetat.

Totodată, în recurs, procurorul critică decizia instanței de apel, din considerentul că instanțele de fond greșit au apreciat conduita infracțională a inculpatei, neîntemeiat calificînd acțiunile ilegale ca fiind o singură infracțiune, deoarece Tozlovan N. a depus declarații mincinoase, atît la 27 ianuarie 2011, cît și la 15 octombrie 2013, adică două fapte infracționale, care au fost comise în timp diferit, fiind determinate de pretexte și motive diferite, iar la data adoptării sentinței termenul de prescripție de tragere la răspundere penală nu a intervenit, fapt ce nu a fost luat în considerație de către instanțe.

Argumentele recurentului nu au nici un suport legal, astfel, Colegiul penal constată că, instanța de apel corect a menționat în acest sens concluziile instanței de fond care, în urma cercetării probelor, a stabilit că Tozlovan N. a săvîrșit infracțiunea prevăzută de art. 312 alin. (1) Cod penal la 18 iunie 2010, care a fost descoperită la 27.01.2011, deoarece inculpata fiind audiată în calitate de martor, în cadrul urmăririi penale, pe cauza penală nr. 20100330136 a depus declarații false.

Ulterior, fiind audiată la 27.01.2011, a declarat că a depus declarații false, fiind impusă de către primarul Panainte Z. După care, suplimentar, a fost audiată la 15.10.2013, unde și-a susținut declarațiile depuse la 27.01.2011. Prin urmare, organul de urmărire penală deja la 27.01.2011 cunoștea despre faptul depunerii la data de 18 iunie 2010 de către martorul Tozlovan Nina a declarațiilor cu bună-știință mincinoase, infracțiunea fiind consumată.

În acest aspect, instanța de recurs conchide că data începerii curgerii termenului de prescripție este ziua săvârșirii infracțiunii.

Potrivit învinuirii aduse lui Tozlovan N., ultima a comis infracțiunea la 18 iunie 2010, deci calculul termenului de prescripție începe din această dată (18.06.2010).

În conformitate cu art. 332 alin. (1), (5) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vre-unul din temeiurile prevăzute în art. 275 pct. 5)-9), precum și în cazurile prevăzute în art. 53-60 Cod penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă. În temeiul art. 275 pct. 4) CPP, urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată și va fi încetată în cazurile în care a intervenit termenul de prescripție sau amnistie.

Art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal stipulează că, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare.

Totodată, instanța de recurs reține că, sancțiunea art. 312 alin. (1) Cod penal, prevede amendă în mărime de 300 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 2 ani, în toate cazurile cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 2 ani, iar în conformitate cu art. 16 alin. (2) Cod penal, atribuind această infracțiune la categoria celor ușoare.

Potrivit materialelor cauzei, infracțiunea a fost comisă de către Tozlovan N. la 18 iunie 2010, prin urmare, din ziua săvârșirii infracțiunii pînă la examinarea procesului penal în cadrul ședinței instanței de fond – 22 mai 2015, a expirat mai mult de 2 ani, temei care a dus la încetarea procesului penal în baza acestei legi, cu liberarea de răspundere penală, pe motivul expirării tragerii la răspundere penală.

Din textul deciziei rezultă că, instanța de apel și-a motivat soluția

adoptată în sensul oferirii răspunsurilor la motivele apelului declarat de procuror. Autorul recursului nu aduce careva argumente, care ar combate concluzia instanțelor de judecată, dimpotrivă argumentele invocate de recurent repetă întocmai argumentele expuse anterior în apel, la care instanța de apel deja a dat un răspuns motivat.

În acest context, instanța de recurs conchide, că în prezenta cauză nu se întrevăd erori de drept prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, iar argumentele invocate de către acuzatorul de stat în recurs sunt neîntemeiate, fapt ce impune incontestabil respingerea recursului ca inadmisibil.

9. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Cătălin Scutelnic, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2015, în cauza penală în privința lui *Tozlovan Nina Ștefan*, cu menținerea hotărârii contestate.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 26 mai 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti

Petru Moraru

Nadejda Toma